

Om flygelhorn i Uppsala

Radio Uppland 7.2.02

Uppsala har sett något stort födas. Det skedde i slutet av januari år 2002 på Vinterswing, det stora jazzevenemanget. Jag känner många musiker. Mest pianister och, lustigt nog, folk som spelar en kombination av trumpet och flygelhorn. I min ungdom spelade jag trumpet men slutade då min överläpp mörknade. I dunkelt ljus såg det ut som jag hade Hiltermustesch. Så jag lade av.

Flygelhorn är, rätt behandlat, ett fantastiskt mjukt och målande instrument.

För några år sedan bad jag pianisten Janne Strinnholm ackompanjera mig under ett framträdande på kulturveckan i Saltoluokta. Han kom dit men något piano hade han inte med sig. Däremot ett flygelhorn. Han ackompanjerade min sång med sitt flygelhorn.

Det blev en märklig föreställning där min röst och hans flygelhorn snodde sig runt varandra inför en publik mest bestående av samer från renskiljningen i Pietsaure.

Pianister kan inte gärna släpa med sig sitt instrument, de måste använda främmande tingestar som man inte vet nånting om. Eller göra som Jan: ta ett annat instrument, ett eget som man känner. På vinterswing talade vi om detta: om den behändiga trumpeten

och det ihopfällbara flygelhornet som man kan bära med sig överallt. Nya förpackningslösningar utprovas. En avtrumpetarna hade t.ex en alldeles ny s.k.

pulvertrumpet en frystorkad och pulveriserad trumpet. Pulvret ryms i en ordinär

snusdosa: man bara strör pulver i vatten växer den fram och formas framför ögonen på ett par minuter och stelnar. Man kan ju ana en fara i att denna pulvertrumpet skulle

kunna krokna av den saliv som ju sprutas in i den men så är det inte. I stället härdas den och hårdnar till glas.

Han hade även med sig ett uppblåsbart flygelhorn. Problemet med den är ju att den ju i takt med spelandet bara blir större och större. När kvällen börjar spelar han

piccolotrumpet. Sedan transformeras den till flygelhorn åtminstone i någon timma. Men

när kvällen länder mot sitt slut sitter han oundvikligen där med en sousafon eller en tuba. Men det är ändå praktiskt att kunna ha med sig sitt instrument på ett enkelt sätt.

Det var en härlig kväll. Jag lyssnade inte särskilt mycket på musiken utan ville mer prata med musikerkollegor. Genom att kolla i spelschemat visste man när banden slutade spela och så drev jag hela kvällen till de pratvänliga oaserna.

Till dess jag hamnade vid en bardisk under pågående konsert. På scenen stod en ung man och blåste flygelhorn. I mild, kontemplativa vildhet riktade han flygelhornet ut

mot rymden och visade fram stjärndjungelns håligheter, stjärngläntor och dungar av eld ur en bottenlös ljusårsrymd av erfarenheter. Han spelade så att rummets värdebågar

mötte tidens och så att själva existensen blev till i denna skärningspunkt. Ja jävlar vad underbart han spelade. Min vän Jan tårades och sade svagt.

- Jag måste öva.

Uppsalas alla trumpetare och flygelhornister insåg att de egentligen hade ett observatorium och ett hav i sin hand. Inte bara ett horn.

Den som spelade var en ung tysk grabb vid namn Till Brynner. Minns detta namn. Ur Wintersvingens musikaliska supernova har en stjärna fötts. Och jag säger som presentatören Lingstrand lätt omskakad sade:
- Jag tror vi har varit med om något stort i kväll.